

Ontwerp-Projectplan Waterwet

Aanleg vispassage Wittemermolen te Gulpen-Wittem (P034201)

Deel 1	Vispassage Wittemermolen	3
1.1	Aanleiding en doel.....	3
1.2	Ligging en begrenzing plangebied.....	4
1.3	Beschrijving van de waterstaatswerken (gewenste situatie)	6
1.4	Beschikbaarheid gronden	7
1.5	Effecten van het plan	7
1.6	Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd	8
1.7	Beschrijving van de te treffen voorzieningen	8
1.7.2	<i>Beperken nadelige gevolgen van het plan</i>	8
1.7.3	<i>Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering</i>	8
1.7.3	<i>Financieel nadeel</i>	10
1.8	Legger, beheer en onderhoud.....	10
1.9	Samenwerking	10
Deel 2	Verantwoording	11
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving	11
2.1.1	<i>Waterwet</i>	11
2.1.2	<i>Wet natuurbescherming</i>	11
2.1.3	<i>Omgevingsverordening Provincie Limburg</i>	11
2.1.4	<i>Besluit en regeling bodemkwaliteit</i>	11
2.1.5	<i>Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO)</i>	12
2.2	Verantwoording op basis van beleid	12
2.2.1	<i>Toets beleid waterschap</i>	12
2.2.2	<i>Toets overig beleid</i>	12
2.3	Verantwoording van de keuzen in het project.....	12
2.4	Benodigde vergunningen en meldingen	12
2.5	Communicatie	12
Deel 3	Rechtsbescherming	13
Deel 4	Bijlagen	14
Bijlage 1:	Definitief ontwerp.....	14
Bijlage 2:	Natuurtoets.....	14
Bijlage 3:	Verkennd waterbodemonderzoek	14
Bijlage 4:	Archeologisch bureauonderzoek	14
Bijlage 5:	Voorverkenning explosieven	14

Het Waterschap Limburg is voornemens, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet, het projectplan voor het project 'Aanleg vistrap Wittemermolen te Gulpen-Wittem' vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan.

Het voorliggende projectplan bestaat uit vier delen. In deel 1 wordt beschreven wat het waterschap Limburg gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel 2 geeft een toelichting op de vraag waarom dit werk wordt uitgevoerd en is daarmee de onderbouwing van het plan. Deel 3 geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures en deel 4 bevat tekeningen, rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

Deel 1 Vispassage Wittemermolen

1.1 Aanleiding en doel

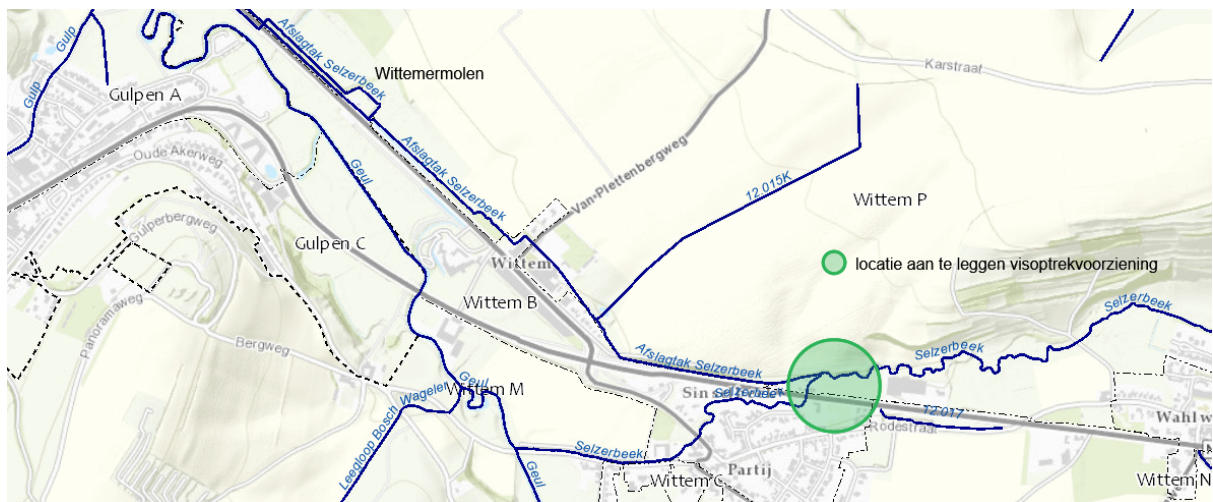
Het waterschap streeft een robuust en klimaatbestendig regionaal watersysteem na. De huidige situatie rond de Wittemermolen voldoet niet aan de eisen voor een duurzaam watersysteem omdat de drempel in de Selzerbeek een barrière is voor vismigratie.

De Wittemermolen, eigendom van Stichting Limburgs Landschap, wordt gevoed met water afkomstig uit de afslagtak Selzerbeek. Bovenstrooms Partij wordt door middel van een verdeelwerk in de Selzerbeek water in de Afslagtak Selzerbeek ingelaten. Door de aanwezigheid van een kunstmatige drempel is geen visoptrek mogelijk. Ook is tijdens het stuwen van water, ten behoeve van het inlaten van water naar de Wittemermolen, geen visoptrek mogelijk. De Selzerbeek heeft de status natuurbeek. Een natuurbeek dient vrij optrekbaar voor vis te zijn. Door het aanleggen van een vistrap wordt voldaan aan de doelen gesteld in de Europese Kaderrichtlijn Water. (KRW)

Het doel van het project 'aanleg vispassage Wittemermolen' is het opheffen van dit vismigratieknelpunt in de Selzerbeek ter hoogte van het buurtschap Partij in de gemeente Gulpen-Wittem. Het knelpunt wordt opgelost door de aanleg van een vispassage in de Selzerbeek.

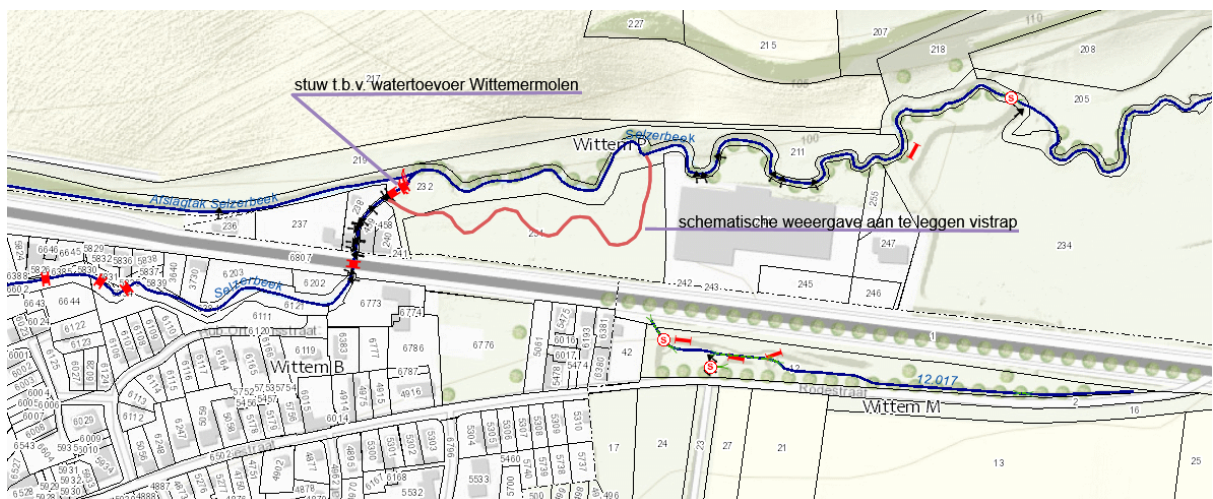
1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen in de Gemeente Gulpen-Wittem nabij buurtschap Partij en bevindt zich ten noorden van de Provinciale weg Vaals-Maastricht (zie figuur 1).

Figuur 1: locatieaanduiding visoptrekvoorziening en locatie Wittemermolen

De vispassage is voorzien op een perceel, eigendom van Waterschap Limburg, welk gelegen is ter plaatse van het huidige verdeelwerk bovenstrooms het buurtschap Partij (Rijksweg 9, Wittem) en ten noorden van de Provinciale weg n278. In figuur 2 is de vispassage schematisch, met een rode lijn, met het perceel weergegeven.

Figuur 2: schematische weergave locatie aan te leggen vistrap

Foto: Stroomopwaarts gefotografeerd Selzerbeek met rechts het laaggelegen perceel waarop de vistrap wordt aangelegd.

Foto: Bestaand verdeelwerk (met bodemval) welke de watertoevoer regelt naar de Wittemermolen.

1.3 Beschrijving van de waterstaatswerken (gewenste situatie)

De uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden heeft als doel het opheffen van dit vismigratieknelpunt in de Selzerbeek, net bovenstrooms het plaatsje Partij, in de gemeente Gulpen-Wittem. Het knelpunt wordt opgelost door de aanleg van een vistrap, welke het hoogteverschil overbrugt tussen de Selzerbeek bovenstrooms van het verdeelwerk met bodemval en de Selzerbeek benedenstrooms het verdeelwerk. Tevens worden de aanwezige kunstwerken (twee stuks) gesloopt en vervangen door in totaal drie nieuwe geautomatiseerde kunstwerken. Doel van de vispassage is het voor de aanwezige vissoorten mogelijk maken om stroomopwaarts de paaigronden te bereiken. De vispassage zal op een natuurlijke wijze worden vormgegeven, waarbij de gemiddelde bodembreedte 50 cm is. Ten behoeve van de bereikbaarheid voor het toekomstig onderhoud en beheer is op twee locaties een overgang voorzien in de vorm van een rechthoekige duiker.

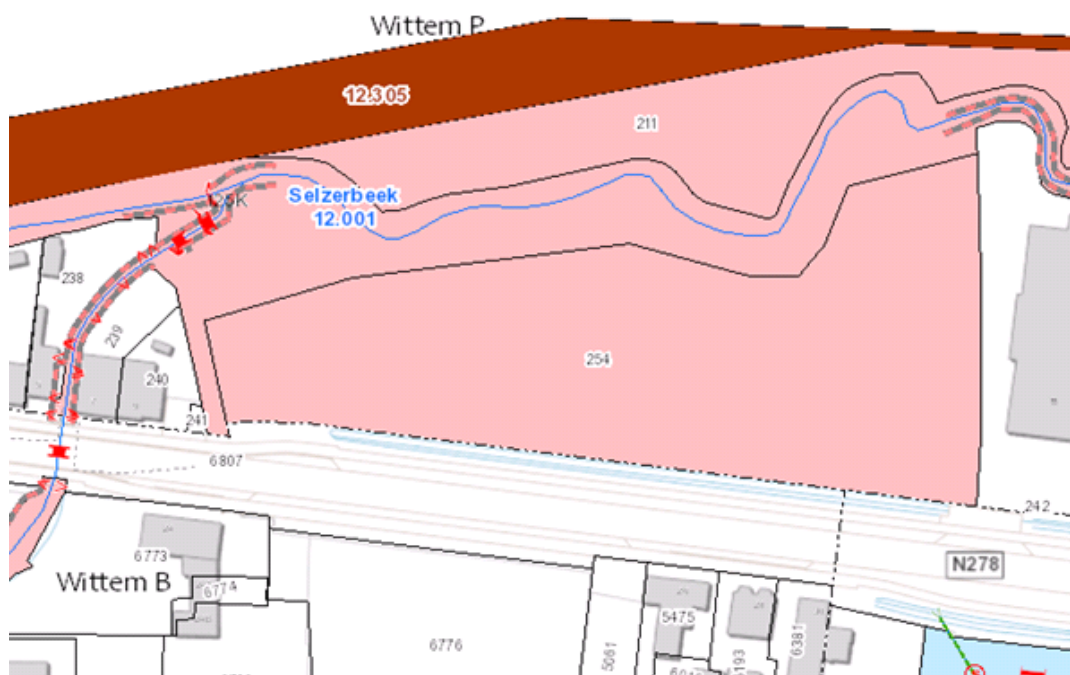
Om het vismigratieknelpunt op te lossen en de gestelde inrichtingsdoelen te realiseren worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- De vispassage zal als een natuurlijk meanderende beek worden gerealiseerd als nevenloop van de Selzerbeek;
- Ter plaatse van de aantakking van de vispassage aan de Selzerbeek zal een verdeelwerk worden aangebracht, welke zorgdraagt voor een minimale aanvoer van water door de vistrap;

- De bestaande verdeelwerken, welke nu de waterverdeling regelen tussen de Selzerbeek en de Molentak Selzerbeek zullen worden vervangen door volledig geautomatiseerde, op afstand te bedienen, kunstwerken waardoor wateroverlast tot een minimum beperkt wordt;
- De bodem van de Selzerbeek vanaf het verdeelwerk bij de molentak tot aan de duiker onder de N278 zal worden aangepast door de toepassing van andere materialen (stortstenen);
- In de bestaande Selzerbeek wordt een zandvang gerealiseerd om te voorkomen dat te veel slib richting Wittemermolen gaat.
- Ten behoeve van het onderhoud zal een onderhoudsweg worden gerealiseerd waardoor alle verdeelwerken alsook de vispassage goed bereikbaar is;
- Het gehele terrein zal na afloop van de werkzaamheden als 'nieuwe natuur' worden ingericht.

1.4 Beschikbaarheid gronden

De vispassage wordt gerealiseerd op de percelen (211 en 254 zie figuur 1) gelegen tussen de Selzerbeek en de Provinciale weg N278. De percelen zijn eigendom van Waterschap Limburg.

Figuur 3. Kadastrale percelen Vispassage Wittemermolen

1.5 Effecten van het plan

Als gevolg van de herinrichting verbeteren de ecologische omstandigheden in het beekdal van de Selzerbeek. De Selzerbeek ter plaatse van de verdeelwerken Wittemermolen, wordt optrekbaar voor vissen.

1.6 Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd

De aannemer bepaalt de werkmethode en volgorde van uitvoering. Ten einde negatieve effecten tijdens de uitvoering te voorkomen stelt het waterschap randvoorwaarden waarbinnen de uitvoering moet plaatsvinden. Deze voorwaarden zijn opgenomen in paragraaf 1.7.

De aanleg van de visoptrekvoorziening, het aanbrengen van de taluds en het op de gewenste diepte brengen gebeurt door middel van graafwerkzaamheden met hydraulische graafmachines. De aansluiting met de huidige beekloop bovenstrooms wordt op het laatste moment gerealiseerd. Hierdoor is het mogelijk het graven van de vispassage in den droge uit te voeren. Vrijkomende materialen kunnen beperkt hergebruikt worden en zullen dus hoofdzakelijk afgevoerd gaan worden. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden hoeft geen bemaling te worden toegepast. Na afronding van de werkzaamheden kan flora en fauna spontaan tot ontwikkeling komen. Plaatselijk worden struweelbosjes en solitaire bomen aangeplant.

1.7 Beschrijving van de te treffen voorzieningen

1.7.2 Beperken nadelige gevolgen van het plan

Nadelige gevolgen naar aanleiding van dit plan worden niet voorzien.

1.7.3 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

Ten einde negatieve effecten tijdens de uitvoering te voorkomen stelt het waterschap randvoorwaarden waarbinnen de uitvoering moet plaatsvinden.

Voorkomen wateroverlast

Tijdens de uitvoering dient een onbelemmerde doorstroming in de Selzerbeek gewaarborgd te zijn, ook bij hogere afvoeren, zodanig dat wateroverlast wordt voorkomen.

Beperken hinder tijdens de uitvoering

Ten einde hinder in de omgeving te beperken vindt transport van en naar het werkterrein zoveel mogelijk via hoofdontsluitingswegen plaats. De aannemer draagt zorg voor permanente en veilige bereikbaarheid van het werkterrein.

Flora en Fauna

De locatie waar de vispassage aangelegd wordt, maakt onderdeel uit van het Natura 2000 gebied 'Geuldal'. Dit biedt mogelijkheden in de ontwikkeling van flora en fauna, maar kan ook beperkingen opleveren in de aanleg en uitvoering van werken.

In opdracht van het waterschap is een 'QuickScan ecologie' uitgevoerd. De QuickScan ecologie mond uit in een rapportage waarin de effecten verwoord staan van deze ingreep (aanleg vistrap) op de kwaliteit van dit gebied.

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Flora- en Faunawet blijkt dat bij uitvoering van de ingreep mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op muizen en vogels. Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten of functies verwacht. Daarvoor moet wel volgens de 'Gedragscode Waterschappen' worden gewerkt.

Op grond van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van de ingreep worden geen significante negatieve effecten verwacht op de kwaliteit van de beschermde gebieden.

In verband met de mogelijke aanwezigheid van waterspitsmuizen en grote bosmuizen dient het terrein vooraf aan de start van de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ecooloog. Indien nodig worden passende maatregelen genomen.

Ter bescherming van de voorkomende vogelsoorten zal buiten het broedseizoen gewerkt worden. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient er vooraf een onderzoek ter plaatse te worden uitgevoerd door een deskundige om vast te stellen dat er geen broedgevallen voorkomen.

(Water-)Bodemkwaliteit

Ter plaatse van de percelen Wittem P232 en P254 is een in-situ partijkeuring van de grond uitgevoerd. Deze partij grond heeft een geschat volume van circa 7650 m³. Asbestverdachte materialen zijn niet aangetroffen.

Er zijn twee deelpartijen gemaakt. In deelpartij 1 zijn verhoogde gehalten aan zink en cadmium aangetroffen waardoor deze partij voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse 'industrie'. In deelpartij 2 zijn geen afwijkende gehalten aangetroffen waardoor deze partij aan de bodemkwaliteitsklasse 'achtergrondwaarde' voldoet.

Aangezien in beide deelpartijen geen van de zware metalen de emissietoetswaarde overschrijdt, kunnen beide deelpartijen grond, zonder aanvullend uitloogonderzoek, worden hergebruikt in een grootschalige bodemtoepassing.

Archeologie

Uit het archeologisch bureauonderzoek blijkt, dat zich in het plangebied geen bekende archeologische vindplaatsen bevinden. Geadviseerd wordt op grond van de resultaten van het bureauonderzoek de in het plangebied uit te voeren werkzaamheden onder archeologische begeleiding te laten uitvoeren in de vorm van een 'Archeologische begeleiding protocol opgraven'.

Ten behoeve van de archeologische begeleiding dient een 'Programma van Eisen' te worden opgesteld dat ter goedkeuring aan het bevoegd gezag (Gemeente Gulpen-Wittem) wordt voorgelegd.

Niet gesprongen explosieven

Er is een 'Historisch Vooronderzoek Conventionele Explosieven' uitgevoerd. Uit dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat het projectgebied gekwalificeerd kan worden als 'onverdacht'. Geadviseerd wordt dan ook dat het projectgebied niet nader onderzocht wordt op de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven. (NGE)

Kabels en Leidingen

Het project heeft geen raakvlakken met majeure ondergrondse leidingen.

Grondwateronttrekking

Vooralsnog wordt ervan uit gegaan, dat de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder bemaling toe te passen. Mocht de aannemer toch bemaling willen inzetten tijdens de werkzaamheden, dan geldt dat de aannemer vier weken voor aanvang van de bemaling een bemalingsplan en een monitoringsplan ter goedkeuring aan het waterschap moet voorleggen.

1.7.3 *Financieel nadeel*

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die uitvoering van het project in de weg staat. Voor eventueel financieel nadeel dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding. Op de hier bedoelde verzoeken om schadevergoeding is naast artikel 7.14 van de Waterwet ook de Regeling Nadeelcompensatie Waterschap Limburg van toepassing.

1.8 Legger, beheer en onderhoud

Legger

De Selzerbeek staat op de legger van het Waterschap Limburg. Naar aanleiding van dit projectplan dient de legger van het Waterschap Limburg te worden aangepast. Hiervoor is separaat een wijzigingsbesluit opgesteld. In verband met de helderheid naar de burger worden zowel het ontwerp-projectplan, als het ontwerp besluit tot aanpassen van de legger, gezamenlijk ter inzage gelegd. Zo worden de belangrijkste gevolgen van de besluitvorming als een geheel in beeld gebracht. De daadwerkelijke aanpassing van de legger zal plaatsvinden na uitvoering van de werkzaamheden.

Beheer en onderhoud

Waterschap Limburg is beheerder van de Selzerbeek en voert het onderhoud aan deze waterloop uit. Het beheer en onderhoud van de nieuw gegraven vistrap wordt eveneens door Waterschap Limburg uitgevoerd. Het beheer en onderhoud van de aan te leggen duikers komt bij Waterschap Limburg te berusten. Dit geldt eveneens voor de te vervangen en te automatiseren kunstwerken.

1.9 Samenwerking

Door Waterschap Limburg (voorheen: Roer en Overmaas) en Stichting Het Limburgs Landschap (eigenaar van de Wittemermolen) is een overeenkomst gesloten waarin de waterverdeling tussen de afvoeren naar de Wittemermolen en de Selzerbeek is geregeld.

Deel 2 Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

2.1.1 Waterwet

De toepassing van de Waterwet is gericht op:

- a. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen
- c. en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Het project voorziet in de aanleg van een vispassage. De Selzerbeek wordt vrij optrekbaar voor vis. De wandelmogelijkheden in het gebied blijven behouden.

2.1.2 Wet natuurbescherming

Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient zekerheid te worden geboden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten. Het plangebied maakt deel uit van Natura 2000 gebied Geuldal. De uitvoering van de werkzaamheden aan de Selzerbeek hebben geen negatief effect op het Natura2000-gebied 'Geuldal'. Een vergunning op de Natuurbeschermingswet hoeft daarom niet te worden aangevraagd.

Omdat de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een ecologische werkprotocol, ontstaat geen negatief effect op beschermde soorten. In verband met de mogelijke aanwezigheid van waterspitsmuizen en grote bosmuizen dient de bestaande vegetatie voor mei kort gemaaid en kort gehouden te worden.

Door de herinrichting neemt de betekenis voor planten en dieren toe en is vestiging van meer en zeldzamere planten en dieren te verwachten.

2.1.3 Omgevingsverordening Provincie Limburg

Op het projectgebied zijn de volgende provinciale omgevingsaspecten van toepassing:

- Goudgroene natuur;
- Grondwaterbeschermingsgebied;
- Nationaal landschap Zuid-Limburg.

De voorgenomen maatregelen versterken de gewenste provinciale omgevingskwaliteit.

2.1.4 Besluit en regeling bodemkwaliteit

In het kader van dit project heeft een (water)bodemonderzoek plaatsgevonden. Het onderzoek heeft aangetoond, dat de grond en waterbodem geen verontreinigingen bevatten die schadelijk kunnen zijn voor de volksgezondheid en/of milieu in het algemeen en zodoende enige beperking of belemmering kunnen vormen ten aanzien van de voorgenomen graafwerkzaamheden binnen het onderzoeksgebied.

2.1.5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO)

In het kader van de wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is een omgevingsvergunning aangevraagd voor het uitvoeren van het werk. D.d. 3 mei 2017 is door de gemeente Gulpen-Wittem aan het Waterschap Limburg de omgevingsvergunning, voor het aanbrengen van een natuurlijke vispassage met duiker en stapelmuren, verleend.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

2.2.1 Toets beleid waterschap

Het waterbeheerplan van het waterschap Limburg vormt het centrale beleidsplan en uitvoeringskader van het waterschap. De aanleg van de vispassage past binnen het beleid van het waterschap, omdat dit resulteert in een robuust en klimaatbestendig watersysteem. Na uitvoering van het project zijn knelpunten ten aanzien van de natuurlijkheid en ecologie van de Selzerbeek opgelost. Onderhoud is mogelijk met reguliere machines.

2.2.2 Toets overig beleid

Het project past in provinciaal beleid, omdat invulling wordt gegeven aan de status natuurbek en de inrichting van goudgroene natuur in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg.

Het project past in het gemeentelijke structuurplan, omdat de herinrichting van Selzerbeek bijdraagt aan de ontwikkeling van het beekdal.

2.3 Verantwoording van de keuzen in het project

Gedurende de voorbereidingswerkzaamheden zijn door het adviesbureau meerdere varianten, voor aanleg van de vispassage, onderzocht. De variantenstudie heeft als resultaat gehad dat het voorliggende plan uiteindelijk verkozen is boven de andere varianten. Aanleg(kosten), onderhoud en werking van de vispassage waren belangrijke criteria bij het bepalen van het juiste ontwerp.

2.4 Benodigde vergunningen en meldingen

Naast het onderhavige projectplan Waterwet is op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) een omgevingsvergunning vereist voor meerdere voorgenomen activiteiten (kap, werk, bouw). Bij de gemeente Gulpen-Wittem is een omgevingsvergunning aangevraagd, en gekregen, voor de vergunning plichtige maatregelen in het project. Het project past binnen het vigerende bestemmingsplan.

Een MER-beoordeling is niet nodig, omdat geen significant negatief effect op natura2000-gebied ontstaat en de provinciale milieuverordening niet in het geding is.

2.5 Communicatie

Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden worden de omwonenden schriftelijk geïnformeerd over de aanvang van de activiteiten. Indien nodig wordt een persbericht verstuurd naar de media en wordt er aandacht aan de mijlpalen gegeven via onze kanalen op social media. Van de direct aanliggende opstanden heeft een bouwkundige opname plaatsgevonden.

Deel 3 Rechtsbescherming

Dit projectplan is voorbereid overeenkomstig de procedure zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure).

Het ontwerp-projectplan wordt zes weken ter inzage gelegd. In die periode kunnen belanghebbenden een zienswijze over het ontwerp-projectplan bij het dagelijks bestuur van het waterschap indienen. Na deze periode wordt het projectplan vastgesteld met eventueel daarbij gevoegd de zienswijzen en de reactie van het waterschap daarop.

Alleen belanghebbenden die tijdig over het ontwerpbesluit een zienswijze naar voren hebben gebracht of belanghebbenden die niet kan worden verweten geen zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht, kunnen tegen het besluit tot vaststelling van het projectplan beroep instellen.

De Selzerbeek staat op de legger van het Waterschap Limburg. Naar aanleiding van dit projectplan dient de legger van het Waterschap Limburg te worden aangepast. Hiervoor is separaat een wijzigingsbesluit opgesteld. In verband met de helderheid naar de burger worden zowel het ontwerp-projectplan, als het ontwerp besluit tot aanpassen van de legger, gezamenlijk ter inzage gelegd. Zo worden de belangrijkste gevolgen van de besluitvorming als een geheel in beeld gebracht. De daadwerkelijke aanpassing van de legger zal plaatsvinden na uitvoering van de werkzaamheden.

Deel 4 Bijlagen

Bijlage 1: Definitief ontwerp

Bijlage 2: Natuurtoets

Bijlage 3: Verkennend waterbodemonderzoek

Bijlage 4: Archeologisch bureauonderzoek

Bijlage 5: Voorverkenning explosieven